

Imġieba mibdula – rabja u aggressjoni

Tagħrif dwar id-dimenzja għar-residenti, għall-familja u għall-kerers.

Persuni li jgħixu bid-dimenzja spiss iġibu ruħhom, jaħsbu u jaġixxu b'mod differenti minn kif kienu jagħmlu.

Il-bidliet li jsiru fil-moħħ jistgħu jikkawżaw li xi persuni jgħibu ruħhom b'mod li jidher li huma rrabbjati jew aggressivi. Huma għandhom mnejn jikkellmu hażin, jgħajtu, jheddu, isawtu jew jagħtu bil-ponn, jew jagħmlu ħsara fuq l-għamara.

Dan jista' jinkwieta u jbeżża', inkluż lill-persuna stess.

X'jikkaguna din l-imġieba li tidher aggressiva?

Mhemmx risposta waħda. Persuni li jbatu bid-dimenzja spiss ma jistgħux jispjegaw xi jridu jew x'qed iħossu.

Għandhom mnejn jidhru rrabbjati meta ikunu mdejġin, mhumiex komdi jew ma jifilħux, u ma jafux aktar x'jagħmlu dwar dan.

Jekk persuna li tbatu bid-dimenzja taġixxi b'mod irrabbjat, dan jista' jirriżulta minħabba problema li għandhom u li għandhom bżonn tal-għajnuna dwarha. Dawn jistgħu jkunu affarijiet bħal:

- tkun muġuġha
- konstipata, deidrazzjoni, jew infezzjoni
- effetti sekondarji ta' xi mediċini
- tħossha anzjuża jew depressa
- tkun għajjiena jew issibha bi tqila torqod
- ikollha bżonn tuża t-tojlit imma ma tkunx tista' titlob l-għajnuna
- tħossha bil-ġuħ, bil-għatx, tħoss is-sħana jew il-bard
- tkun liebsa ħwejjeġ mhux komdi
- tkun trid tmur 'il bogħod minn postijiet fejn hemm ħafna storbu u attività
- tħossha frustrata għax ma tistax tagħmel affarijiet li qabel kienet tagħmel mingħajr problemi.

Tieġu ħsieb persuna li tidher irrabbjata

- Żomm rutina li tgħodd għall-persuna
- Kun af x'inhuma l-affarijiet li jdejqaha. Oqgħod attent għas-sinjali tat-twissija.
- Tkellem bil-mod u b'mod ċar, u ħares lejn il-persuna.

- Serrahilhom rashom. Isma' x'qed jgħidu u pprova ifhem x'inhuma l-bżonnijiet tagħhom.
- Ibaq' kalma u kkontrolla s-sitwazzjoni. Dan għandu jgħin lill-persuna tħossha sigura.
- Ara li l-persuna tqatta' xi żmien waħedha.
- Ara li jkollok postijiet fejn tistrieħ li huma kwieti.
- Aghmel affarijiet pjaċevoli u li jagħmlu sens.
- Miss b'mod ġentili, immassaġġja jew ara li jkun hemm mużika li sserraħ il-moħħ.
- Ara li torganizza eżerċizzju regolari, bħal xi mixja bil-mod.
- Raqda minn 30 sa 40 minuta wara l-ikla ta' waranofsinhar tista' tgħin biex il-persuna tirpilja.
- Ipprova affarijiet differenti biex jikkalmawhom.
- Fittex soluzzjonijiet bbażati fuq l-esperjenzi personali passati tal-ħajja tal-persuna.
- Ara li kulhadd ikun sigur.
- Ftakar li r-rabbja tal-persuna ma tkunx persunali, allavolja tista' tħoss li hi hekk.

Naħdmu flimkien

Persuna bid-dimensja jifhmuha l-aħjar il-familja u l-kerers.

Aħdem flimkien mal-istaff biex taqsam it-tagħrif. Dan jgħin biex tiżviluppa pjan ta' kura li hu ċċentrat fuq il-persuna. Li ssib x'jikkawża l-imġieba tal-persuna jista' jgħin biex inaqqasha.

Tkellem mal-istaff u staqsi mistoqsijiet dwar l-aħjar kura tad-dimensja.

X'Mistoqsijiet għandek tistaqsi lill-istaff

- Iċċekkja jekk hemmx xi uġiġ, mard jew infezzjoni?
- Ġie implimentat xi pjan ta' kura biex jgħin lill-istaff biex jipprevjenu u jimmaniġġjaw imġieba ta' rabja?
- Hemm speċjalista tad-dimensja biex ikun involut fl-ippjanar tal-kura?

Ċaħda: Dan it-tagħrif dwar is-saħħa hu għall-skopijiet generali biss. Jekk jogħġbok kellek lit-tabib tiegħek jew lill-professjonist ieħor tas-saħħa biex tara li dan it-tagħrif jgħodd għalik.

Biex tirċievi din il-pubblikazzjoni f'format aċċessibbli ibgħat email lil acqiu@dhhs.vic.gov.au

Awtorizzat u ppubblikat mill-Gvern ta' Victoria, 1 Treasury Place, Melbourne.

© State of Victoria, Department of Health and Human Services, Ġunju 2016. ISBN 978-0-7311-6808-8
Jinstab f'<https://www2.health.vic.gov.au/ageing-and-aged-care/residential-aged-care/safety-and-quality/participating-with-consumers>